

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့

“မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာကို ဘယ်လို အဖြေရှာမလဲ”

ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ

အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း

ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့

debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

“မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာကို ဘယ်လို အဖြေရှာမလဲ” (နေသွင်ညိုကား)

မြန်မာပြည်မှာ မူးယစ်ဆေးဝါး အကြီးစား ဖမ်းဆီးရမိတဲ့အခါ ပိုင်ရှင်ခွဲတွေ ဖြစ်နေပြီး၊ အလုံးအရင်း ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားသူတွေက လွတ်မြောက်၊ ထောင်သွင်း အကျဉ်းကျခံနေရသူတွေဟာ အနည်းအပါး သုံးစွဲသူတွေ ဖြစ်နေပါတယ်။ ခေတ်နောက်ကျနေတဲ့ ဥပဒေအောက်မှာ မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲသူတွေကို ဖမ်းဆီးပြီး အပြစ်ပေး ဖိနှိပ်တဲ့ နည်းလမ်းဟောင်းဟာ ပြင်ဆင်သင့်ဖို့အချိန် ရောက်နေပြီလို့ ဝေဖန်သူတွေက ထောက်ပြကြပါတယ်။

မြန်မာနှင့် မူးယစ်ဆေးဝါး

မြန်မာဟာ ကမ္ဘာမှာ အာဖရိန်နစ္စတန်ပြီးရင် ဘိန်းအများဆုံး ထုတ်လုပ်တဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ဝေးလံခေါင်ဖျား တောင်ပေါ်ဒေသတွေမှာ ဘိန်းကို စိုက်ပျိုးပြီး ဘိန်းဖြူ (Heroin) အဖြစ် ထုတ်လုပ်ပါတယ်။ အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံတွေနဲ့ ပြည်ပရေးကွက်အထိ တရားမဝင် လမ်းကြောင်းတွေကနေ ပျံ့နှံ့နေပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ ဇွန် ၂၆ ရက်နေ့မှာ ကျရောက်တဲ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မူးယစ်ဆေးဝါး အလှည့်ပေးမှုနှင့် တရားမဝင် ရောင်းဝယ်မှု တိုက်ဖျက်ရေးနေ့မှာ ရန်ကုန်၊ မန္တလေးနဲ့ တောင်ကြီး မြို့ကြီး ၃ မြို့မှာ ကျပ်သန်းပေါင်း ၅၂၃၆၉၈ ကျော် တန်ဖိုးရှိ မူးယစ်ဆေးဝါးတွေကို မီးရှို့ ဖျက်ဆီးခဲ့ပါတယ်။ နေပြည်တော်မှာ ကျင်းပတဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေးနေ့ အခမ်းအနားမှာ ဒုသမ္မတ ဦးမြင့်တွေက မူးယစ်ဆေးဝါး ကာကွယ်တားဆီး နှိမ်နင်းရေး လုပ်ငန်းတွေကို ပူးပေါင်းပါဝင်ဖို့ တိုက်တွန်း ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၆ ခုနှစ်က ရန်ကုန်၊ မန္တလေးနဲ့ တောင်ကြီး မြို့ကြီး ၃ မြို့မှာ မူးယစ်ဆေးဝါး ဖမ်းဆီးရမိတဲ့ အမှုပေါင်း ၈၈၀၀ ရှိခဲ့ပြီး၊ မူးယစ်ဆေးဝါး အမျိုးအစားတွေဖြစ်တဲ့ ဘိန်း၊ ဘိန်းဖြူ၊ အဆင့်နိမ့်ဘိန်း၊ ဘိန်းဆီခဲ၊ ဆေးခြောက်၊ စိတ်ကြွရူးသွပ်ဆေးပြား၊ အိုက်စ်၊ ဘိန်းညိုမှုန့်၊ ဘိန်းစားမှုန့်၊ ကတ်တမင်း၊ အက်ဖီဒရင်းနဲ့ ကဖီတွေကို တန်ဖိုးအားဖြင့် ကျပ်သန်းပေါင်း ၆၆၀၀၀ ကျော်ရှိခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု အားနည်းတဲ့ တိုင်းရင်းသား ဒေသတွေမှာ ဘိန်းကို ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ ဆေးဝါးအဖြစ် သုံးစွဲတာ ရှိသလို၊ ဒီနှစ်ပိုင်းတွေအတွင်း အလွယ်တကူနဲ့ ရနိုင်တဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးမျိုးစုံဟာ ကျောင်းသားတွေ၊ လူငယ်တွေကို လမ်းမှား ပို့ပေးနေပါတယ်။ ဘိန်းဖြူ၊ ဘိန်းခဲ၊ မက်အမ်ဖက်တမင်းနဲ့ ဆေးခြောက်တို့မှာ လူငယ်တွေကြား အသုံးများတဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

မူးယစ်ဆေးဝါး တားဆီးနှိမ်နင်းရေး ရဲတပ်ဖွဲ့ရဲ့ မှတ်တမ်းတွေအရလည်း တနိုင်ငံလုံးမှာ မူးယစ်ဆေးဝါးနဲ့ ဆိုင်တဲ့ အမှုတွေက နှစ်စဉ်တိုးနေပါတယ်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် မူးယစ်ဆေးဝါး အမှုပေါင်း ၆၄၁၄ ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့ပြီး တရားခံ ၉၁၈၈ ဦး ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာတော့ မူးယစ်ဆေးဝါး အမှုပေါင်း ၈၈၀၀ ဖမ်းဆီးရရှိခဲ့ပြီး တရားခံ ၁၃၅၉၁ ဦး ပါဝင်ခဲ့တယ်လို့ ရဲမှတ်တမ်းတွေအရ သိရပါတယ်။ နှစ်စဉ် မူးယစ်ဆေးဝါး ဖမ်းဆီးရရှိမှုများမှာ လူသိများပြီး သုံးစွဲမှုဖြင့်မားတဲ့ ဘိန်း၊ ဘိန်းဖြူနဲ့ စိတ်ကြွရူးသွပ်ဆေးပြား ဖမ်းဆီးရရှိမှု များလာတာကို တွေ့ရပါတယ်။

အခုနှစ် သင်္ကြန်ကာလအတွင်းမှာ မူးယစ်ဆေးဝါး ဖမ်းဆီးရမိမှု မနှစ်ကထက် ပိုများလာပြီး မူးယစ်ဆေးဝါး တရားခံပေါင်း ၁၀၀ ကျော် ဖမ်းဆီး ရမိခဲ့တယ်လို့ မြန်မာနိုင်ငံ ရဲတပ်ဖွဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်အရ သိရပါတယ်။

၂၀၁၇ ဧပြီ ၁၂ ရက်ကနေ ၁၆ ရက်အထိ မူးယစ်ဆေးဝါး အမှုပေါင်း ၇၀ နဲ့ တရားခံ အမျိုးသား ၉၄ ဦး၊ အမျိုးသမီး ၈ ဦး၊ စုစုပေါင်း ၁၀၂ ဦးကို ဖမ်းဆီး ရမိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဖမ်းဆီးရမိတဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးတွေထဲမှာ စိတ်ကြွ ရူးသွပ်ဆေးပြား၊ ဘိန်းဖြူ၊ ဆေးခြောက်တို့ ပါဝင်ပါတယ်။ ၂၀၁၆ သင်္ကြန်ကာလတုန်းကတော့ မူးယစ်ဆေးဝါးအမှုပေါင်း ၅၄ မှုနဲ့ တရားခံပေါင်း ၇၈ ဦး ဖမ်းဆီးရမိခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

လွှတ်တော်တွင်း ဒီဘိတ်

မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာဟာ လွှတ်တော်အတွင်း အစောဆုံး ဆွေးနွေးတဲ့ ကိစ္စရပ်တွေထဲကတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဩဂုတ်လဆန်းပိုင်းမှာလည်း မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စိတ်ကို ပြောင်းလဲစေသော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်းကို အမျိုးသားလွှတ်တော်မှာ ဆွေးနွေးခဲ့ပေမယ့် သဘောတူတဲ့ အဆင့်ထိ မရောက်ခဲ့ပါဘူး။ အငြင်းပွားရတဲ့ မူကြမ်းပါ ပြဌာန်းချက်တွေအရ မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲသူကို အကျဉ်းချ ပြစ်ဒဏ်ကနေ ကင်းလွတ်ခွင့် ထည့်သွင်း တင်ပြထားတဲ့ ကိစ္စကို လွှတ်တော်အမတ်တွေကြားမှာ အခြေအတင် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါတယ်။

ဥပဒေကြမ်းအရ ပြုစုပျိုးထောင်ရေးစခန်း သို့မဟုတ် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးစခန်းမှာ ဆေးဖြတ်နေတဲ့ အချိန်အတွင်း စည်းကမ်းချက်တွေကို ဖောက်ရင် လူမှုအကျိုးပြုလုပ်ငန်းတွေကို တစ်ရက် နှစ်နာရီနုန်းနဲ့ အနည်းဆုံး နာရီ ၁၈၀ မှ နာရီ ၂၄၀ အထိ ကိုယ်တိုင် လုပ်အားဖြင့် အခမဲ့ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရမယ်ဆိုတဲ့ ပြဌာန်းချက်တွေ ပါဝင်ပါတယ်။

မွန်ပြည်နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၅) လွှတ်တော်အမတ် ဒေါ်မြတ်သီတာထွန်းက မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲသူတွေကို ဥပဒေအရ အပြစ်ဒဏ် ဖြေလျော့ ပေးလိုက်မယ်ဆိုရင် ဆေးဝါးကုသရေး အစီအစဉ်တွေ အခုထက် စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုအပ်ကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။ ဥပဒေကြမ်းအရ မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲသူအား ဖမ်းဆီးပြီး ထောင်ဒဏ် မပေးတဲ့အတွက် ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများ အတင့်ရဲလာနိုင်တယ်လို့ သတိပေးပါတယ်။

တပ်မတော်သား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဝိုလ်မှူးကိုကိုနိုင်ကလည်း ဥပဒေသစ်အတွက် အဆင့်သင့် မရှိသေးဘူးလို့ ဆွေးနွေးပါတယ်။ အခြေခံလိုအပ်ချက်တွေဖြစ်တဲ့ အဆောက်အဦ၊ အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းကိရိယာ၊ ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်း၊ ဘဏ္ဍာငွေ လိုအပ်ချက်များ အဆင့်သင့် မဖြစ်သေးတဲ့ အခြေအနေမှာ ပြင်ဆင်ထားတဲ့ ဥပဒေကို အတည်ပြုလိုက်ရင် အကောင်အထည် ဖော်ရတဲ့ ဝန်ကြီးဌာနတွေ လက်တွေ့ အခက်အခဲ ကြုံလာနိုင်တယ်လို့ ထောက်ပြပါတယ်။

အမျိုးသားမူးယစ်ဆေးဝါး ထိန်းချုပ်ရေး

မူးယစ်ဆေးဝါးတားဆီးနှိမ်နင်းရေးရဲတပ်ဖွဲ့အနေနဲ့ သုံးစွဲမှုကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့၊ ကုသရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့၊ ထုတ်လုပ်မှုလျော့ချရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် စိန်ခေါ်မှုသစ်များဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့၊ အစားထိုးဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ စတဲ့ လုပ်

ငန်း အဖွဲ့ ၅ ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းထားပါတယ်။ အမျိုးသား မူးယစ်ဆေးဝါး ထိန်းချုပ်ရေး မူဝါဒသစ် ပေါ်ပေါက်ဖို့ အတွက်လည်း လူမှုအဖွဲ့အစည်း၊ အစိုးရမဟုတ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းတွေကို ဆွေးနွေးဖို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး တာဝန်ရှိတဲ့ ရဲတပ်ဖွဲ့မှာ လက်တွေ့ ပြဿနာတွေ ကြုံနေရပါတယ်။ “အဓိကကတော့ အင်အားပေးပျာ၊ လူ့အင်အားက အများကြီးလိုတယ်။” လို့ နယ်စပ်မြို့ တစ်မြို့မှာ တာဝန်ကျတဲ့ နယ်ထိန်း ရဲအရာရှိတစ်ယောက်က ဒီဗီဘီကို ပြောပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ အစိုးရလက်ထက်က တနိုင်ငံလုံးမှာ မူးယစ်တိုက်ဖျက်ရေး အဖွဲ့ ၅၀ နဲ့ ဖွဲ့စည်း လုပ်ဆောင်ခဲ့ပေမယ့် တနိုင်ငံလုံး မြို့နယ်အချိုးနဲ့ တွက်ကြည့်ရင်တော့ တပ်ဖွဲ့အင်အား မလုံလောက်တဲ့အကြောင်း ရဲတပ်ဖွဲ့က ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာ ကြီးကြီးမားမား ရှိနေတဲ့ ကချင်ပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်တို့မှာ (Patjasan) ပတ်ဂျာဆန်တို့လို လူထုအခြေပြု မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့တွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး အငြင်းပွားဖွယ်ရာ ကိစ္စတချို့လည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။

အပြစ်မပေးဘဲ ကူညီထောက်ပံ့

ပြီးခဲ့တဲ့နှစ် စက်တင်ဘာလအတွင်းက ထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ Transnational Institute ရဲ့ အစီရင်ခံစာမှာ “မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသူ အများစုမှာ မူးယစ်ဆေးအနည်းငယ် သို့မဟုတ် ဆေးထိုးအပ်/ ပြွန် လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း တို့ကြောင့် ရဲအရာရှိများနှင့် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ခြိမ်းခြောက်မှု၊ အလှည့်ပေးစား ပြုမှုတို့ကို ရင်ဆိုင်နေရဆဲ၊ ဘာသာရေး အဖွဲ့အစည်းများ အပါအဝင် ဒေသခံလူထုကလည်း မူးယစ်ဆေး သုံးစွဲသူများအား စိတ်ဓာတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အားနည်းသူများအဖြစ် နှိမ်ချ ဆက်ဆံကြသည်” လို့ ဖော်ပြပါတယ်။ မြန်မာပြည်ရဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းဖို့ လက်ရှိ ကျင့်သုံးနေတဲ့ နှိပ်ကွပ်ထိန်းချုပ်ခြင်း နည်းလမ်းဟာလည်း မထိရောက်ဘူးလို့ ဝေဖန်ထောက်ပြထားပါတယ်။

“အပြစ်ပေးဖိနှိပ်သော နည်းလမ်းအစား ကုသမှုများနှင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများအား မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲသူများ၏ ဆန္ဒအလျောက် ရယူသုံးစွဲနိုင်ရန် လက်လှမ်းမီစေသော အစီအမံများ ရှိသင့်သည်။ ဥပဒေရေးရာ ဝန်ထမ်းများ၏ ဖမ်းဆီးနှိပ်စက် အရေးယူမှုများနှင့် တရားစီရင်မှု စနစ်အတွင်း အကျင့်ပျက် ခြစားမှုများကိုလည်း ဖြေရှင်းသင့်သည်။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူများနှင့် မူးယစ်ဆေးကြောင့် ထိခိုက်ခံစားရသောလူထုအား အပြစ်မပေးဘဲ ကူညီထောက်ပံ့မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မူးယစ်ဆေးဝါး ဥပဒေများအား ပြင်ဆင်သင့်ပေသည်။” လို့ အကြံပြုထားပါတယ်။